

Pag. 3

Invitație la lectură

Pag. 5

Date și evenimente ce pot fi celebrate de-a lungul anului 2009

Pag. 8

Sport
Concursul de dezbatere probleme de șah: "Cupa Municipiului Băilești"

Gazeta de BĂILEȘTI

Seria a VIII-a

Nr. 2

februarie 2009

Publicație lunară de informare a cetățenilor orașului Băilești • 8 pagini •

Se distribuie GRATUIT

În 2007, Ministerul Mediului a ales Doljul să facă parte din cele șase județe-pilot din cadrul Programului Operațional – Sectorul Mediu.

Practic, ministerul a finanțat din bani europeni un Master Plan de Apă prin care au fost analizate necesitățile localității în ceea ce privește alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate.

iecte în valoare totală de 274 milioane euro, adică mai bine de jumătate din suma totală.

Master Planul de Apă Băileștiul e inclus în zona Băilești-Poiana Mare, pentru care s-a alocat suma de 47 milioane de euro.

Din cele spuse de cei de la firma Romair Consulting, după implementarea proiectului, primele lucrări vor

Pentru municipiul nostru a fost alocată suma de 12,7 milioane euro. Potrivit domnului primar, Costel Pistrîțu, proiectul cuprinde reabilitarea a 7 km de conducte de apă pe străzile Victoriei, Amza Pellea, Lt. Becherescu, G-ral. Ghenescu, G-ral. Dragalina și extinderea rețelei de apă acolo unde nu există, reabilitarea canalizării în cinci puncte cu probleme și extinderea ei pe

Când e voință, se poate...

Înfloriseră ghiociei de zile bune de autentică primăvară... Înviaseră albinele și auzeai pretutindeni expresii precum „nu mai are putere!“, „s-a mărit ziua!...“, „am și mâncat urzici!...“, „într-o săptămână mâncăm dragavei!...“.

Unii, ținută la cutie timp de câteva luni chiar au început să taie la viața din bolțile de prin curți; cei mai mulți își faceau planuri de sezon pe bățatură...

Nu se mai gândea nimeni la zăpadă și totuși... după o zi și o noapte de ninsori abundente, stratul de zăpadă măsură câteva zeci de centimetri... Și ce zăpadă! Grea, plină de apă, se lipea de lopeti...

De unde toți erau convingși că scăpăm curând de „băgat pe foc“ și „închis ușa la sobă“ Băileștiul a îmbrăcat cu adevărat haina de iarnă care i-a cam lipsit în acest anotimp.

Greu de ieșit din casă... circulația pe străzi ca și imposibilă... orașul ca și izolat!

Și totuși... s-a impus o inițiativă a autorității locale în lupta cu forțele unei ierni târzii neașteptate (buletinele meteo din presa, radio și televiziuni au grijă să emită doar coduri colorate...)

Primăria a mobilizat operativ toate forțele materiale și umane de care dispune, care înfruntând vremea rea și temperaturile dușmănoase, au degajat zăpada de pe străzi și s-a restabilit accesul spre localitățile limitrofe.

Da, primăria și-a făcut datoria cu brio, dar (pentru că există și un „dar“) unde e inițiativa cetățenilor?!; sub posibilități...

Dacă toți cei valizi (plătitori sau nu de impozite) de pe străzile laterale și toți întreprinzătorii de pe Victoriei (și nu numai) ar fi acționat, dezapezirea s-ar fi terminat deja, dar ea continuă și azi luni 23 februarie, deși zăpada e într-un accentuat proces de topire.

Pentru informarea cititorilor prezentăm în continuare câteva date concrete comunicate de domnul viceprimar Paul Mitroi.

La acțiunea de dezapezire au participat un buldoexcavator, un plug autopurtat, două pluguri autopurtate în V, o freză de zăpadă pentru trotuare, iar în ceea ce privesc resursele umane: 25 de persoane (bărbații salariați ai primăriei) și 70 de persoane beneficiare de ajutor social conf. legii 416.

Redacția

Master Plan la Băilești

Documentul a fost realizat de Consorțiul de Firme Romair Consulting din București care a câștigat licitația internațională – o societate ai cărei reprezentanți s-au deplasat la Băilești pentru a vedea cine e îndreptătit să primească o parte din cele 480 de milioane euro, puse la dispoziție de UE prin Posmediu.

Au fost declarate eligibile 34 de localități doljene, pe 9 zone cu pro-

demara la începutul anului 2100.

Potrivit specialiștilor din cadrul Administrației Județene, pentru realizarea programului, condiția pusă de consultanți a fost transformarea Regionalei de Apă Craiova în Operator Regional, din care va face parte și „Serviciul Public de Alimentare cu Apă al Municipiului Băilești“. Până acum, au fost mai multe întâlniri cu cei de la minister, la care a fost aprobat parțial Master Planul de Apă.

În această lună, va fi o nouă întâlnire în care va fi aprobată forma finală a documentului.

Până în luna iunie, firma Romair Consulting trebuie să finalizeze documentația pentru toate localitățile cuprinse în Master Plan (Băilești, Rast, Seaca de Câmp, Ghidici, Piscu Vechi, Poiana Mare), iar în iulie, documentele vor fi depuse la Bruxelles. Dacă Master Planul va fi implementat, municipalitatea va putea rezolva câteva din problemele stringente cu care se confruntă locuitorii din urbea noastră.

toate străzile orașului. Se vor face 5 stații de pompare pentru a se împinge apa menajeră către stația de epurare care va fi amplasată la Rastul Nou. Din cele 12,7 milioane euro se vor executa lucrări la frontul de captare în valoare de 330 de mii euro.

Pentru informarea cititorului e necesară precizarea că lucrările respective se estimează să coste 2.145.000 euro, la rețeaua de alimentare cu apă, 7.371.000 euro, la sistemul de canalizare, reabilitare și extindere, și 2.024.000 euro, pentru construcții și instalații necesare celor două sisteme de apă și canalizare.

Ing. Florian COJOCARU

Apelul nostru a avut ecou

30 ianuarie a fost ziua în care aleșii locali s-au întâlnit în ședința ordinară din prima lună a anului 2009, ședință ale cărei lucrări s-au desfășurat în baza Dispoziției nr. 5/12.01.2009 a primarului municipiului Băilești.

Înainte de a se intra în lucrările propriu-zise ale ședinței, dl. Mihai Barbu, secretarul unității administrativ-teritoriale, a făcut cunoscut că, în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a consiliilor locale, consilierii au obligația de a prezenta rapoarte asupra activității desfășurate și i-a invitat să se planifice, după dorință și preferințe, pentru a informa asupra activității desfășurate de la constituirea Consiliului Local și până la data ședinței în care prezintă rapoarte.

Dl. Ionel Mușuroi, președintele de ședință, a adresat d-lui primar Costel Pistrîțu rugămintea de a prezenta

ordinea de zi, supusă apoi votului și aprobată în unanimitate.

Primele două proiecte de hotărâre au fost prezentate de dl. Victor Bonci.

În expunerea de motive la Proiectul de hotărâre prin care se aprobă lucrările și serviciile de interes public pe anul 2009, subvenționate cu cheltuielile forței de muncă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, se menționează că, având în vedere posibilitatea angajării a 100 de persoane în cadrul programului guvernamental de micșorare a ratei șomajului pe perioada de iarnă, executivul a propus aprobarea următoarelor structuri de lucrări:

A. Infrastructură:

Executare dale, elemente prefabricate pentru gard din beton armat • reparații împrejmuire metalică și plantare gard viu pentru protecție în Parcul Balasan • reparații împrejmuire și alei

pietonale la cimitere • lucrări de infrastructură la unități școlare • reparații instalație radioficare • reparații și întreținere mobilier stradal, semne și indicatoare de circulație • marcaje rutiere • lucrări de infrastructură la trotuare și alei pietonale.

B. Ecologizare:

Ecologizare spații verzi în Parcul Balasan, amenajări florale, plantări de gard viu și pomi ornamentali • salubritate străzi și trotuare • selectarea deșeurilor nedegradabile din zonele de depozitare • amenajări spații verzi în cvartalele de blocuri, zona gării și a strandului • întreținere gazon și spații verzi în incinta stadionului • curățirea de vegetație și peturi a Lacului Balasan din incinta Parcului Balasan • curățirea și decolmatarea manuală a Pârâului Balasan în zonele dalate.

► Continuare în pag. 4

În august 1916, România luase decizia intrării în război, alături de Antanta. Deși campania a debutat favorabil, prin pătrunderea trupelor române în Transilvania, în scurt timp, trupele germane, austro-ungare și bulgare au preluat inițiativa ocupând în toamna aceluiași an Dobrogea, Oltenia și Muntenia, conducerea României fiind nevoită să mute capitala țării de la București la Iași și să organizeze rezistența în fața invadatorilor în Moldova. Pe acest fundal, în luna noiembrie, s-a decis și mutarea sediului Băncii Naționale a României, ocazie cu care și tezaurul său a fost transportat la Iași. Principalul activ cuprins în tezaur era stocul de aur al BNR, care, conform convențiilor aplicabile în acea vreme, avea rolul de a garanta emisiunile monetare de lei românești. La începutul lunii decembrie 1916, frontul de apărare nu era încă stabilizat și se punea în mod serios problema evacuării guvernului peste râul Prut, în Rusia. La 2 decembrie, Consiliul General al BNR aproba în principiu posibilitatea punerii la adăpost a tezaurului în Rusia, punct de vedere care, la 8 decembrie, era susținut și de guvern, prin vocea ministrului de finanțe Emil Costinescu, care evoca între altele și precedentul creat de Banca Națională a Franței (care decisese transferarea tezaurului său în Statele Unite ale Americii. Costinescu menționa și varianta transferării tezaurului la Londra, dar considera că drumul ar fi fost prea periculos, dată fiind și amenințarea suplimentară pusă de submarinele germane. De aceea, soluția preferată era depunerea tezaurului laolaltă cu tezaurul imperiului țarist, la Kremlin.

La 12 decembrie 1916, Consiliul de Miniștri aproba transferul tezaurului în Rusia, după ce ministrul Rusiei la Iași, generalul A. Mossoloff comunicase, la 11 decembrie că este autorizat să semneze protocolul relativ la încărcarea într-un tren special al tezaurului BNR, adăugând că guvernul rus garanta integritatea lui atât pe timpul transportului, cât și pe durata șederii lui la Moscova.

Tezaurul care urma să ia drumul Moscovei includea trei categorii principale de valori:

- acte, documente, manuscrise, monede vechi, tablouri, cărți rare, odorele mănăstirești din Moldova și Muntenia, arhive, depozite, colecții ale multor instituții publice și particulare;
- efecte publice și alte valori (cum ar fi acțiuni, obligațiuni, titluri de credit, gajurile Muntelui de Pietate etc.);
- aurul, în cea mai mare parte proprietate a Băncii Naționale a României; valoarea actuală a acestui stoc metalic, niciodată restituit, este de cel puțin 1,2 miliarde de dolari.

Între 12 și 14 decembrie 1916, în gara Iași, s-au încărcat în 17 vagoane un număr de 1738 casete, în care se afla depozitat aurul BNR, deținut sub formă de lingouri și monede diverse (dintre care majoritatea erau mărcile germane și coroanele austriece), în valoare totală de 314.580.456,84 lei aur. La acestea s-au mai adăugat două casete, conținând bijuteriile Reginei Maria, evaluate la 7.000.000 lei aur. La terminarea operațiunilor de încărcare s-a semnat un protocol în trei exemplare, câte unul pentru partea rusă, Ministerul de Finanțe român și Banca Națională.

Transportul a plecat imediat și a sosit la Moscova la 21 decembrie 1916. Din partea BNR au fost delegați să însoțească transportul directorul Theodor Capitanovici (care avea și

înșărcinarea de a rămâne la Moscova și să păstreze două din cheile compartimentului unde aveau să se depoziteze valorile), cenzorul A. Saligny și casierul central M. Z. Dumitrescu.

Delegații români și ruși au început inventarierea conținutului casetelor la 9 ianuarie 1917, operațiune care a durat până la 4 februarie, iar la 16 februarie s-a redactat un protocol definitiv în această chestiune, semnat de reprezentanții Ministerului de Finanțe rus și de delegații părții române, la care se adaugă consulul român de la Moscova, P. Guerin. Casetele cu tezaurul erau sigilate, iar reprezentanții BNR aveau dreptul să verifice oricând compartimentul unde acestea erau depozitate, iar restituirea valorilor urma a se face delegaților BNR, investiți în mod special pentru acest scop.

La începutul anului 1917 izbucnea la Petrograd Revoluția rusă, început al marilor mișcări sociale din Rusia acelui an, încheiate cu Revoluția din Octombrie și preluarea puterii de către bolșevici. Deși se reușise stabilizarea frontului în Moldova, responsabilii politici români erau îngrijorați în continuare de posibilitatea spargerii frontului de către armatele germane și de înfrângerea definitivă a țării. Se avea în vedere evacuarea guvernului în Rusia, la Poltava sau la Herson, în Crimeea, unde se începeau deja pregătiri pentru instalarea familiei suveranilor și a miniștrilor.

La 18 iulie 1917, Consiliul de Miniștri hotărâ, la propunerea lui Nicolae Titulescu, atunci ministru de finanțe, strămutarea sediului și a avutului Băncii Naționale în Rusia. S-au făcut pregătiri pentru transportarea valorilor BNR în Rusia, precum și a celor aparținând Casei de Depuneri și altor instituții publice și particulare. Încărcarea trenului care avea să conțină noul transport s-a făcut în perioada 23-27 iulie 1917, în seara aceleiași zile pomindu-se spre Rusia.

Trenul avea 24 de vagoane, din care trei vagoane reprezentau valorile Băncii Naționale, cu o valoare declarată de 1.594.836.721,09 lei, dintre care aur efectiv în valoare de 574.523,57 lei, arhiva evaluată la 500.000 lei, iar restul reprezentând titluri, efecte, depozite și alte valori. Valorile Casei de Depuneri ocupau 21 de vagoane, respectiv 1.661 de casete, al căror conținut era estimat la circa 7,5 miliarde lei.

Trenul a ajuns la Moscova la 3 august 1917, transportul fiind păzit de partea rusă; din partea română au supervizat transportul reprezentanții ai următoarelor instituții: Banca Națională, Casa de Depuneri, Banca de Credit, Banca Marmorosch Blank, Banca Comercială, Banca de Scont. Valorile Băncii Naționale din al doilea transport au fost depozitate la Kremlin, în care fusese depus și stocul metalic și bijuteriile Reginei Maria ce fuseseră aduse cu primul transport, în timp ce valorile tezaurului Casei de Depuneri au fost depozitate la localul Casei de Împrumuturi și Depozite a Rusiei.

În februarie 1917 la Petrograd izbucnea revoluția rusă. Porniți la revoltă din cauza crizei economice în care se afla Rusia în timpul primului război mondial, precum și a provocărilor agenților germani, revoluționarii ruși au obținut în scurt timp controlul asupra capitalei. La 15 martie 1917,

țarul Nicolae al II-lea a abdicat în favoarea fratelui său Mihail, care însă a refuzat investitura, puterea fiind preluată de un guvern provizoriu, condus până la 20 iulie de prințul Lvov, iar de atunci de Kerenski. La 17 aprilie, avea să revină din Elveția și Lenin, transportat într-un vagon plumbuit; în cele din urmă, la 7 noiembrie, Lenin avea să preia puterea, înlăturând prin forță guvernul provizoriu.

Tulburările aveau să cuprindă și Moscova; garda de cazaci înșărcinată cu paza tezaurului românesc a trecut de partea revoluției. Pentru a asigura siguranța valorilor românești depozitate la Kremlin au fost trimiși 20 de jandarmi rurali îmbrăcați în civil, plecați

Moscova. Acesta din urmă a preluat de la consulul român, la 2 februarie 1918 arhiva Consulatului General Român de la Moscova. Cu aceeași ocazie, lui Labonne i s-au remis protocoalele de depunere la Kremlin a tezaurului Băncii Naționale și respectiv de depunere a valorilor Casei de Depuneri, precum și cheile de la compartimentele unde erau depozitate valorile BNR. Cheile au rămas în posesia consulului francez până în august 1918,

când acesta a fost arestat și expulzat, cheile fiind predate consulului Danemarcei și apoi celui al Norvegiei. În septembrie 1918 ultimii reprezentanți ai României părăseau Moscova, iar din acel moment nu s-a mai cunoscut nimic cert despre soarta tezaurului.

După preluarea puterii de forțele comuniste în 1945 și a prezenței trupelor sovietice în țară, problema tezaurului nu a mai fost ridicată de autoritățile române, fiind aproape uitată. În mod neașteptat, la 12 iunie 1956 ziarul relatează despre faptul că tezaurul românesc aflat la Moscova urma să fie restituit. Comunicatul oficial afirma că „poporul sovietic a păstrat cu grijă toate aceste opere de artă, care reprezintă o mare valoare istorică și artistică. Guvernul URSS și poporul sovietic au privit întotdeauna aceste valori ca un inalienabil al poporului român însuși“.

Lista bunurilor restituite includea Tezaurul de la Pietroasele, 120 de tablouri semnate de Nicolae Grigorescu (dintr-un total de 1350 de picturi, gravuri și desene), vase liturgice din aur și argint, cărți și miniaturi vechi, bijuterii etc. În total, expoziția deschisă la București în august 1956 cu obiectele sosite din URSS include nu mai puțin de 39.320 de piese, dintre care 35.000 de monede și medalii, 1.350 de tablouri și desene, restul de circa 2.500 de obiecte fiind obiecte de orfevrerie medievală, broderii liturgice, icoane și stufe vechi.

Literatura vremii puneau restituirea tezaurului pe seama unei porniri „spontane și amicale“ din partea URSS și acredita ideea că întregul tezaur ar fi fost restituit, informație care era incorectă.

Problema tezaurului românesc a fost ridicată pentru prima dată la nivel internațional de România la Conferința de Pace de la Paris în ședința Comisiei de Reparări, ținută la 8 aprilie 1919. România solicita ca Germania și alte puteri învinse să fie obligate să restituie României suma de 322.154.980 lei aur, reprezentând contravaloarea stocului metalic (aur

suma de 7.000.000 reprezentând contravaloarea bijuteriilor Reginei Maria, precum și valoarea întregului depozit făcut de România la Moscova, respectiv suma de 7,5 miliarde lei. S-au invocat două motive pentru această cerere: în primul rând s-a spus că decizia transferării tezaurului în Rusia a fost motivată de presiunea militară germană și că starea de lucruri existentă în Rusia era – și ea – imputabilă tot Germaniei.

Tratatul de la Versailles, încheiat în iunie 1919, nu făcea mențiune însă despre această problemă, în schimb făcea răspunzătoare Germania și asociațiile sale de toate pierderile pricinuite guvernelor aliate. Suma despăgubirilor urma să fie stabilită de o Comisie de Reparărilor, care, deși sesizată de România, a respins pretențiile de despăgubire ale acesteia. Obligația Rusiei de a restitui tezaurul a fost însă confirmată de rezoluția Conferinței Economice Internaționale de la Genova (1922).

Și după aceasta s-au mai făcut eforturi pentru a rezolva problema tezaurului, dar acest lucru nu s-a reușit. În 1936, în contextul unei ușoare încălziri a relațiilor dintre România și URSS, au fost restituite o serie de arhive românești, dar de mică însemnătate raportate la întregul ansamblu de bunuri depozitate la Moscova. Cu aceeași ocazie însă au fost repatriate și rămășițele pământenești ale lui Dimitrie Cantemir.

Date fiind relațiile frățești dintre guvernele României comuniste și cel sovietic, problemele potențial litigioase dintre cele două țări erau evitate cu grijă de partea română. Una dintre ele era cea a restituirii integrale a tezaurului, în perioada comunistă făcându-se relativ puține eforturi reale de a discuta problema cu partea sovietică. Una dintre tentative – probabil cea mai importantă – s-a consumat în 1965, când Nicolae Ceaușescu făcea prima sa vizită în URSS în calitate de secretar general al Partidului Comunist Român. Reacția sovietică a fost însă brutală; potrivit declarației lui Leonid Brejnev, conducătorul de atunci al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, problema era „veche de 50 ani“, „ținea de raporturile dintre Rusia țaristă și România regală“ și că aurul fusese transportat în 1918 la Perm, Omsk, Saratov și Kazan pentru a se păstra, informațiile din acest punct lipsind. În plus, Brejnev invoca faptul că România regală avea și ea datorii față de Rusia în valoare de 300.000.000 de dolari, ceea ce ar corespunde la 274 de tone de aur, iar reparațiile în valoare de 300.000.000 de dolari pe care România fusese obligată să le plătească în urma celui de-al doilea război mondial fuseseră inferioare pagubelor suferite de URSS. Se concluziona că problema era de fapt una politică și nu una financiară, astfel că problema trebuia considerată închisă. După acest episod, chestiunea nu a mai făcut obiectul discuțiilor cu guvernul sovietic.

La 4 iulie 2003 s-a încheiat Tratatul privind relațiile prietenești și de cooperare dintre România și Federația Rusă. Partea rusă a refuzat reglarea problemei tezaurului prin tratat; în schimb s-a acordat totuși constituirea unei comisii de istorici români și ruși care să studieze chestiunea. Comisia s-a întâlnit pentru prima dată în perioada 19-21 octombrie 2004, la București, copreședinții acesteia fiind profesorul Ioan Scurtu, respectiv academicianul Alexandr Oganivici Ciubarian. Cu toate acestea lucrările comisiei nu au avansat foarte mult până în prezent.

Prof. Cristian ȚIBREANU

Tezaurul României

